

Ezop - Bájky

Vypracovala: Mgr. Halušková

Bájka - malé epické dielo, ktorého cieľom je vysloviť nejaké mravné ponaučenie alebo sa vysmiať nejakému zlu. Ponaučenie vyplýva z príbehu alebo je na konci bájky. Býva veršovaná alebo neveršovaná. Má starobylý pôvod. Bájka má starobylý pôvod. Autorstvo zbierky gréckych prozaických bájok zo 6. st. pred n. l. sa pripisuje otrokovi Ezopovi. Práve Ezopa považujeme za zakladateľa bájky.

Cieľ bájky: kritika zlých ľudských i spoločenských vlastností

forma: krátke alegorické veršované alebo prozaické rozprávanie

najčastejšie prostriedky: humor, satira, irónia, personifikácia, inotaj

V bájke sú zvieratá nositeľmi vlastností, napr.:

líška - prešibaná; vlk - pažravý, hlúpy; slon - obozretný; sova - múdra; lev - silný; vrabce - hašterivé.....

O nenásytnej líške

Pastieri si každé ráno skryli jedlo do dutiny v strome. Potom sa pustili za ovcami na pašu. Všimla si ich líška. Niekoľko dní ich z úkrytu pozorovala, kým nezískala istotu, že si po jedlo prídu o niekoľko hodín. Raz ráno líška zase sledovala pastierov, ako si odkladajú jedlo a potom odchádzajú. Vyčkala, kým sa stratia z dohľadu a rozbehla sa k dutému stromu. Otvor v kmeni bol síce úzky, ale keď stiahla brucho, pretisla sa dnu. Ihneď sa pustila do jedenia. Jedla a jedla, kým vládala. Potom sa chcela pretisnúť cez otvor von, ale na svoje zdesenie zistila, že to veru nepôjde. Tak sa nažrala, že sa jej brucho vydulo ako balón. Nech sa namáhala, ako chcela, vtiahnuť brucho nevládala. Bola v pasci. Začala tak zavýjať, až ju začula jej kamarátka a pribehla k stromu. „Pomôž mi,“ nariekala líška. „Tak som sa najedla, že sa nemôžem pretisnúť von.“ Kamarátka jej poradila: „Môžeš urobiť len jedno a to počkať, kým ti spľasne brucho a potom vyjsť von.“

Poučenie: Aj dobrého veľa škodí.

Bájka poukazuje na chamtivosť, nenásytnosť, pažravosť, hlúposť, lakomstvo.